

<p style="text-align: center;">FŐBB KÉRDÉSEK az Európai Parlament és a Tanács egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 2019/904 irányelvnek hazai implementációja kapcsán</p>

I. Kérdések az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) kormányrendelettel kapcsolatban

1.1 Forgalomba hozatal, forgalmazás

A forgalomba hozatali tiltással érintett termék meddig forgalmazható?

1.2. Biológiailag lebomló műanyagok

A biológiailag lebomló műanyag, főként a politejsav (PLA) a SUP irányelv hatálya alá tartozik-e?

1.3. Italtartó poharak forgalomba hozatalának tilalma

1.3.1. Fagylaltos, krémdesszertes pohár italtartó pohárnak tekintendő-e?

1.3.2. Mikortól tiltott az egyszer használatos műanyag poharak forgalomba hozatala?

1.3.3. A papírpoharak forgalomba hozatala is tiltásra kerül?

1.3.4. Az előre csomagolt italt (pl. jegeskávét) tartalmazó poharakat érinti-e a forgalomba hozatali tilalom?

1.5. Újrahasználat

A gyártó hogyan igazolhatja a termék újrahasználatra való alkalmasságát?

1.6. Étel tárolók

Az „ételfutáros” étkeztetés csomagolószerei a SUP irányelv hatálya alá tartoznak-e?

1.7. Tányérok

1.7.1. A SUP irányelv tartalmaz-e a tányérokkal kapcsolatos konkrét meghatározást (pl. vastagság, anyag, úrtartalom stb.)?

1.7.2. A műanyag bevonattal ellátott papírból készült tányérok is a SUP irányelv hatálya alá tartoznak?

1.8. Léggömb pálcák

Minden nagyságú és vastagságú léggömbtartó pálcára vonatkozik a SUP irányelv? Léggömbtartó állványokra, lufi virág klipszekre (műanyag alkatrész több léggömb egymáshoz való rögzítéséhez), lufi gyűrűkre (gyűrű alakú léggömbrögzőítő elem léggömbkapuk készítéséhez) is vonatkozik a SUP irányelv?

1.9. Ablakos papírtasak

1.9.1. Az ablakos papírtasakok forgalomba hozatala is tiltott 2021. július 1-től?

1.9.2. Az ablakos papírtasak is a SUP irányelv hatálya alá tartozik?

1.9.3. Mennyi az ablakos papírtasak termékdíjtétele?

1.10. Tiltott termék összetett csomagolás részeként

II. Kérdések az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) kormányrendelettel kapcsolatban

2.1. Jelölési követelmények

2.1.1. A műanyag bevonattal ellátott papírpoharakat is el kell-e látni jelöléssel?

2.1.2. Az előre (pl. gyárban) megtöltött italtároló poharakat is el kell-e látni jelöléssel?

2.2. Termékkövetelmények

Italpalackok esetén ki számít a palack forgalomba hozójának?

2.3. Jelentés

A 349/2021. (VI. 22.) Kormányrendelet 16. § (1) bekezdés szerint a gyártó nyilvántartást vezet az általa tárgyévben forgalomba hozott termékekről. Miként kell értelmezni ehhez kapcsolódóan a származási helyet (belföldi vagy import), egységnyi újrafeldolgozott anyag tartalmát (%), a gyártáshoz felhasznált újrafeldolgozott műanyag hulladékból származó anyag mennyiségét (kg). Ezek a fenti tulajdonságok italpalackok esetében akár éven belül is változhatnak úgy, hogy a termék gyakorlatilag a nyilvántartás szempontjából „egy és ugyanaz”. Emiatt egy ennyire részletes adatkövetés jelentős és felesleges adminisztratív terhet jelentene a vállalkozások számára.

2.4. Promóciós termékek csomagolása

Különböző termékkategóriákban időszakosan átmeneti jelleggel promóciós termékek kerülnek piacra, amelyek ennél fogva nem olyan jellegű csomagolásban vannak, mint a folyamatosan polcokon megtalálható kategória társaik (pl. gabonapehely egyadagos, flexibilis csomagolóanyagú kiszerelesben): Ezekre is vonatkozik a jelentéstételi, valamint a mennyiségcsökkentési kötelezettség?

2.5. Előre csomagolt poharas termékek

Lehet-e különbséget tenni azon műanyag poharas kiszerelesű termékek között, amelyeket azonosan csomagolnak, de fogyasztásuk eltérő. Pl. egy 150 grammos gyümölcsjoghurt várhatóan egyben kerül elfogyasztásra, míg a 150 grammos tejföl vélhetően nem egy adagként kerül elfogyasztásra. Ez utóbbi tehát már nem tartozna a SUP alá?

2.6. Egyéb konkrét termék esetén, annak meghatározása, hogy a SUP irányelv hatálya alá tartozik-e¹

---

¹A 2021. szeptember 16-ai hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelvnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításával és végrehajtásával foglalkozó bizottsági ülésen elhangzott értelmezés (online jegyzőkönyv jelenleg még nem érhető el).

I. Kérdések az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) kormányrendelettel kapcsolatban

1.1 Forgalomba hozatal, forgalmazás

A forgalomba hozatali tiltással érintett termék meddig forgalmazható?

Az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. Korm. rendelet (a továbbiakban: 301/2021. Korm. rendelet) fogalom meghatározása alapján:

- forgalmazás: „egy termék kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára Magyarország területén, ellenérték fejében vagy ingyesen”,
- forgalomba hozatal: „a termék első alkalommal történő forgalmazása”.

A forgalmazásra 301/2021. Korm. rendelet tiltó rendelkezései nem terjednek ki, azaz a gyártó vagy importőr által a hazai kereskedőnek a tiltás hatályba lépése előtt eladott, tiltás alá eső terméket a kereskedő a készletek kimerüléséig biztosíthatja (forgalmazhatja) a fogyasztó számára. Tehát az első belföldi forgalomba hozatal lesz korlátozva, az azt követő továbbértékesítés nem.

Amennyiben a forgalmazó a tiltás alá eső egyszer használatos műanyagterméket a tiltás hatályba lépése előtt belföldön szerezte be, az első belföldi forgalomba hozatal már a korlátozás hatályba lépése előtt megvalósult, a hatályba lépést követően a forgalmazás a készletek kimerüléséig megtörténhet.

Amennyiben a forgalmazó a tiltás alá eső egyszer használatos műanyag terméket külföldről szerezte be, az első belföldi forgalomba hozatal még nem valósult meg, ezért a hatályba lépést követően csak az Európai Unión kívüli országokban lehetséges a felhalmozott készletek értékesítése.

1.2. Biológiailag lebomló műanyagok

A biológiailag lebomló műanyag, főként a politejsav (PLA) a SUP irányelv hatálya alá tartozik-e?

A 301/2021 Korm. rendelet műanyag fogalom meghatározása a SUP irányelv műanyag fogalmával megegyezik, azaz „1907/2006/EK rendelet 3. cikkének 5. pontjában meghatározott polimert tartalmazó anyag, amelyhez adalékanyagokat vagy egyéb anyagokat adhattak, és amely a késztermék fő szerkezeti alkotóelemeiként funkcionálhat, kivéve a kémiaiailag nem módosított természetes polimereket”.

A „kémiaiailag nem módosított természetes polimer” fogalom értelmezését az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelően az egyszer használatos műanyagtermékekre vonatkozóan előírt bizottsági iránymutatásokról szóló közlemény (a továbbiakban: útmutató)² 2.1.3. fejezete segíti, amely részletezi a fogalom két fő pontját:

---

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.216.01.0001.01.HUN&toc=OJ%3AC%3A2021%3A216%3ATO C

- Természetes polimerek: azok a polimerek, amelyek a természetben előforduló polimerizációs eljárás eredményei, függetlenül az extrakciós eljárástól, amellyel kinyerték azokat.
- Kémiaailag nem módosított polimerek kifejezést a REACH rendelet 3. cikkének 40. pontjával összhangban kell értelmezni, amely a következőket mondja ki: „kémiaailag nem átalakított anyag: olyan anyag, amelynek kémiai szerkezete – vegyi eljárást vagy kezelést, vagy fizikai ásványtani átalakítást, például a szennyezők eltávolítását követően is – változatlan marad”. Annak eldöntésekor, hogy egy polimert az előállítás során kémiaailag módosítottak-e vagy sem, csak a feldolgozási eljárásba belépő és a létrejött polimer közötti különbséget kell figyelembe venni, figyelmen kívül hagyva minden olyan módosítást, amelyet esetlegesen az előállítási eljárások során hajtottak végre, mivel ezek a felhasznált és végül a környezetbe került polimer tulajdonságai és viselkedése szempontjából nem relevánsak.

E két feltétel együttes teljesülése esetén tekinthető a polimer kémiaailag nem módosított természetes polimernek, és a SUP hatálya alá nem tartozónak (pl. cellulóz, viszkóz, lycocell és cellulózfilm formájú regenerált cellulóz (celofán)).

A PLA (beleértve az kristályosított, hőálló politejsavat (CPLA) és az újrahasznosított politejsavat (RCPLA) is) esetében már az első feltétel – a természetes polimerek közé tartozás – sem teljesül, mert az előállítás során a tejsav polimerizációja ipari folyamatok közben megy végbe. Ezáltal a PLA alapanyagok nem tekinthetők természetes polimereknek, így az abból készült termékek a SUP irányelv rendelkezései alól sem kivételek.

Továbbá a SUP irányelv (11) preambulum bekezdése is kitér a biológiailag lebomló műanyagokra: a jelenleg elérhető, biológiailag lebomlónak nevezett műanyagok többsége konkrét feltételek fennállása esetén bomlik le, és ezek néha olyan feltételek, amelyek a természetes környezetben nem mindig teljesülnek. „A módosított természetes polimerekkel gyártott műanyagok, vagy a bioalapú, fosszilis vagy szintetikus alapanyagból gyártott műanyagok nem fordulnak elő a természetben, ezért ezen irányelv hatályának vonatkozni kell az ilyen műanyagokra. A műanyagok kiigazított fogalom meghatározásának így ki kell terjednie a polimer-alapú gumitermékekre és a bioalapú és biológiailag lebomló műanyagokra is, függetlenül attól, hogy biomasszából származnak-e vagy úgy alakították-e ki azokat, hogy idővel biológiailag lebomoljanak.”

1.3. Italtartó poharak forgalomba hozatalának tilalma

1.3.1. Fagylaltos, krémdesszertes pohár italtartó pohárnak tekintendő-e?

Az útmutató 4.5.1 fejezete ad iránymutatást az ételtárolók, az italtárolók és az italtartó poharak közötti különbségtétel vonatkozásában. Az ital és étel közti elhatárolást meghatározó tényezők a következők:

- Az edényben lévő termék fogyasztási módja és állaga döntő szerepet játszik az ételtárolók és az italtárolók, az italpalackok és az italtartó poharak közötti különbségtételben. Az italtermékeket folyékony formában értékesítik és fogyasztják, és azok ivás útján fogyaszthatók. Továbbá az irányelv preambulum 12. bekezdése nem kimerítő példákat mutat be az élelmiszerekre és italokra.
- Az élelmiszer- vagy italtermék mennyiségének kifejezésére szolgáló mértékegység. Az italok mennyiségét általában az űrtartalmuk (például milliliter) és a tömegük (például gramm) megadásával fejezik ki. Egyes esetekben azonban az élelmiszer vagy ital mennyiségét nem mindig tüntetik fel az edényen, különösen az értékesítési ponton betöltött élelmiszerek esetében.

- A tárolóedény tervezési tulajdonságai a tartalmára jellemzőek lehetnek. Például a tárolóedény alakja, valamint az, hogy a benne lévő élelmiszer fogyasztásához szükség van-e evőeszközre vagy sem, azt jelzi, hogy a terméket ivás vagy evés útján történő fogyasztásra szánják-e.

Az útmutató felhívja továbbá a figyelmet, hogy az irányelv mellékletében szereplő ételtároló lehatárolás három kritérium együttesen alkalmazandó. Ezért ahhoz, hogy egy ételtároló az irányelv hatálya alá tartozzon, meg kell felelnie a benne lévő ételre vonatkozó mindhárom kritériumnak:

- azonnal fogyaszthatók helyben vagy elvitelre,
- fogyasztása általában az edényből történik, valamint
- készételként fogyaszthatók, azaz további elkészítést, például főzést, forralást vagy melegítést nem igényelnek.

A fentiek alapján a desszertkrémes és fagylaltos poharak nem tekintendők a SUP irányelv szerint italtartó pohárnak, így azokra nem vonatkozik a 301/2021 Korm. rendelet forgalomba hozatali tilalma sem.

1.3.2. Mikortól tiltott az egyszer használatos műanyag poharak forgalomba hozatala?

A 301/2021. Korm. rendelet:

- 3. §-a 2021. július 1-től tiltja meg az expandált polisztirolból készült italtartó poharak (beleértve azok tetejét és fedelét is) forgalomba hozatalát,
- a 2023. január 1-től hatályos 4. §-a terjeszti ki a forgalomba hozatali tilalmat minden olyan műanyagból készült egyszer használatos pohárra, amely a fogyasztás helyén történő megtöltésre szolgál (ideértve a természetes személy személyes szükségletének kielégítésére szolgáló műanyag poharat is).

1.3.3. A papírpoharak forgalomba hozatala is tiltásra kerül?

A SUP irányelv fogalom meghatározásában az egyszer használatos műanyagtermékek közé a teljes egészében vagy részben műanyagból készült termékek tartoznak. Az útmutató a példák során szintén kitér a műanyag béléssel vagy bevonattal ellátott papíralapú poharakra, amelyeket a SUP irányelv alá tartozónak említ. Mindezekkel összhangban a 301/2021 Korm. rendelet 2023. január 1-től a műanyagot részben vagy egészben tartalmazó egyszer használatos italtartó poharak (így a vékony műanyag bevonattal rendelkező papírpoharak is) forgalomba hozatali tilalmát írja elő.

1.3.4. Az előre csomagolt italt (pl. jegeskávét) tartalmazó poharakat érinti-e a forgalomba hozatali tilalom?

A 301/2021. Korm. rendelet fogalom meghatározása alapján az italtartó pohár „olyan műanyagból készült egyszer használatos pohár, amely a fogyasztás helyén történő megtöltésre szolgál, ideértve a természetes személy személyes szükségletének kielégítésére szolgáló műanyag poharat is”. Ennek megfelelően a 301/2021. Korm. rendelet 2023. január 1-től hatályos 4. § (1) bekezdése szerinti forgalomba hozatali tiltó rendelkezés a gyárban előre megtöltött csomagolásokra nem vonatkozik.

1.4. Expandált polisztirolból készült termékek forgalomba hozatalának tilalma

Egyes gyártók értelmezésében, felmerül annak a lehetősége, hogy az extrudált polisztirol (XPS) ételtároló doboz nem tartozik a SUP irányelv expandált polisztirolból készült termékekre vonatkozó forgalomba hozatali tilalma alá.

A SUP irányelv és azzal szövegében egyezően a 301/2021. Korm. rendelet az alábbi expandált polisztirolból készült termékekre határoz meg forgalomba hozatali tilalmat:

- Expandált polisztirolból készült ételtároló edények, azaz ételtartók, például dobozok tetővel vagy anélkül, amelyek olyan ételek tárolására szolgálnak, amelyek:
  - a) azonnal fogyaszthatók helyben vagy elvitelre,
  - b) fogyasztása általában az edényből történik, valamint
  - c) készételként fogyaszthatók, azaz további elkészítést, például főzést, forralást vagy melegítést nem igényelnek, beleértve például a gyorsételekhez vagy egyéb készételekhez használt ételtároló edényeket, kivéve az italtárolókat, tányérokat és tasakokat, valamint az ételt tartalmazó csomagolásokat;
- Expandált polisztirolból készült italtárolók, beleértve a kupakjukat és a fedelüket is,
- Expandált polisztirolból készült italtartó poharak, beleértve azok tetejét és fedelét is.

Az útmutató a SUP irányelvben leírtakon túlmenően egyéb termékspecifikus leírást nem tartalmaz az expandált polisztirolból készült termékekre.

Azonban ez a kérdés nemzetközi szinten is több piaci szereplőt érint, a konkrétan felmerült kérdésben az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) tagországi kérdésre adott álláspontja a következő.

Az általános értelmező kérdéssel kapcsolatban, hogy az extrudált polisztirol a SUP irányelv hatálya alá tartozik-e, egy tagállami szakértőket tömörítő munkacsoporti ülésen a következő értelmezést adta a Bizottság³: a SUP-irányelv kifejezetten megemlíti, hogy a forgalomba hozatali korlátozások hatálya alá tartoznak az expandált polisztirolból készült ételtárolók, italtárolók és italtartó poharak. A SUP irányelv nem tesz különbséget a más feldolgozási lépéseken is pl. extrúzió átesett, és a más feldolgozási lépéseken át nem esett expandált polisztirol között. Ha a polisztirol csak extrúzió esett át – de közben nem expandált –, akkor nem tartozik az 5. cikkben foglalt forgalomba hozatali korlátozás hatálya alá, ha azonban az extrúzió során a polisztirol expandált is, akkor az 5. cikkben foglalt forgalmazási korlátozás hatálya alá tartozik.

1.5. Újrahasználat

A gyártó hogyan igazolhatja a termék újrahasználatra való alkalmasságát?

Az útmutató a többször használható műanyag termékek meghatározására, ajánlásként a csomagolásról és csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK csomagolási európai parlamenti és tanácsi irányelvben (a továbbiakban: CsIE) leírt csomagolászerek újrahasználatosságának követelményeit adja meg.

Az útmutató szerint hivatkozott újrafelhasználható csomagolás CsIE definíciója: olyan csomagolás, amelyet arra szántak, úgy terveztek és azzal a céllal helyeztek forgalomba, hogy életciklusa alatt több utat vagy forgási ciklust teljesítsen azáltal, hogy az eredeti célra újratöltik, vagy újra felhasználják.

Az útmutató alapján a terméktervezési jellemzők segíthetnek annak eldöntésében, hogy a termék egyszer használatosnak vagy többször használatosnak tekintendő-e. A termék várható

---

³A 2021. 06. 02-ei hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelvnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzájárulásával és végrehajtásával foglalkozó bizottsági ülés összefoglaló jegyzőkönyvének 3. pont 7. bekezdése: <https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/documents/075026/1/consult?lang=hu>

funkcionális élettartamának figyelembevételével értékelhető az, hogy a terméket újrafelhasználásra szánták-e, ilyen céllal tervezték-e és ilyen céllal hozzák-e forgalomba, azaz az, hogy rendeltetése és tervezése szerint a végső ártalmatlanítást megelőzően többször használandó-e anélkül, hogy a funkcionalitása, fizikai kapacitása vagy minősége elveszne, valamint az, hogy a fogyasztók a terméket jellemzően újrafelhasználható termékek számjára, ítélik-e meg és használják-e. A releváns terméktervezési jellemzők többek között az anyagösszetétel, a moshatóságot és a javíthatóságot foglalják magukban, amelyek lehetővé teszik, hogy a termék többször vagy több körben, az eredeti rendeltetésének megfelelően újrafelhasználható legyen. A csomagolásnak minősülő tárolóedény esetében az újrafelhasználtság a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv lényegi követelményeinek megfelelően határozható meg, beleértve minden olyan nyilatkozatot, amely tanúsítja, hogy a csomagolás megfelel ezeknek a lényegi követelményeknek és a kapcsolódó szabványoknak.

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv II. mellékletének a csomagolásra vonatkozó lényegi követelményeket meghatározó 2. pontja szerint az újrafelhasználható csomagolás fizikai tulajdonságainak és jellemzőinek lehetővé kell tenniük – egyebek mellett – több fordulót vagy visszatérést a felhasználás rendes körülményei között előre látható feltételek mellett. Az e követelményeknek való megfelelés részletes feltételeit a „Csomagolás – Újrafelhasználás” című, EN 13429:2004 európai harmonizált szabvány határozza meg. A csomagolás újrafelhasználtságának mérlegeléséhez e szabványban felsorolt követelmények többek között a következők:

- a csomagolás újrafelhasználására irányuló szándék (azaz célirányos tervezés, kialakítás és forgalomba hozatal),
- a csomagolás tervezése lehetővé teszi, hogy a csomagolás többször vagy több körben felhasználható legyen,
- a csomagolás a termék jelentős károsodása, épségének veszélyeztetése, valamint az egészség és a biztonság veszélyeztetése nélkül kiüríthető/kirakodható,
- a csomagolás a tervezett funkcióra való alkalmasságának megőrzése mellett felújítható, tisztítható, mosható, javítható,
- érvényben vannak olyan megállapodások, amelyek lehetővé teszik az újrafelhasználást, azaz sor került újrafelhasználási rendszer létrehozására, és az működőképes.

Az útmutató alapján amennyiben az irányelv mellékletében felsorolt műanyagtermékeket csomagolásként hozzák forgalomba, további megfontolásokat kell figyelembe venni annak eldöntéséhez, hogy azok egyszer használatos vagy többször használatos termékek-e.

A termékek újrafelhasználásra való alkalmasságát a termékgyártó műszaki dokumentációkkal, vizsgálati jegyzőkönyvekkel, megfelelőségi nyilatkozattal tudja igazolni.

1.6. Ételtárolók

Az „ételfutáros” étkeztetés csomagolászerei a SUP irányelv hatálya alá tartoznak-e?

A házhoz szállított készételek csomagolására használt egyszer használatos műanyag edények jellemzően nem felelnek meg maradéktalanul az ételtárolókra meghatározott kritériumoknak, amennyiben a készételek fogyasztás előtt általában melegíteni kell, így e csomagolászerek nem tartoznak a SUP hatálya alá.

1.7. Tányérok

1.7.1. A SUP irányelv tartalmaz-e a tényérokkel kapcsolatos konkrét meghatározást (pl. vastagság, anyag, úrtartalom stb.)?

Az útmutató a tényérok meghatározását elsősorban funkciójuk és jellemzőik alapján határozza meg. Az útmutató a tényérokra egyrészt a „4.3. Evőeszközök, tényérok, szívószálak és italkeverő pálcikák” című fejezetben tér ki, a következő meghatározással: Forgalomba hozatalkor ezek a tételek elsősorban a következő CPV-kódok alá tartoznak: „egyszer használatos ételmezési kellékek” (39222100-5) és „egyszer használatos evőeszközök és tényérok” (39222110-8).

Továbbá az útmutató 4.5.5. fejezete szól a tényérok és ételtárolók közötti különbségtétel legfontosabb tényezőiről. A tényérokot az alábbiak szerint határozza meg: „A tényérok olyan edények, amelyekből ételt fogyasztanak, vagy amelyeken ételt szolgálnak fel”, illetve néhány jellemzőt is felsorol a tényérokra vonatkozóan (például „Fedél nélkül értékesített edény, függetlenül attól, hogy az értékesítési ponton befedik-e fóliával”, „Bár alapvetően lapos, a kerülete enyhén rézsútós vagy magasított, hogy az étel ne boruljon ki vagy ne csorduljon ki belőle”).

1.7.2. A műanyag bevonattal ellátott papírból készült tényérok is a SUP irányelv hatálya alá tartoznak?

A SUP irányelv fogalom meghatározása, illetve a 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet 2. § 2. pontja tartalmazza az egyszer használatos műanyagtermék fogalmát az alábbiak szerint: „olyan termék, amely teljes egészében vagy részben műanyagból készült, és amelyet nem arra szántak, nem úgy terveztek, vagy amelyet nem azzal a céllal helyeztek forgalomba, hogy a gyártóhoz visszajuttatva élettartama alatt többször vagy több körben újratölthető legyen, illetve eredeti rendeltetésének megfelelő célból újrahasználható legyen”.

A definíció és az útmutató 4-4. táblázata által bemutatott példa („Részben műanyagból készült [pl. alapvetően nem műanyagból, de műanyag béléssel/bevonattal ellátott] egyszer használatos evőeszközök, tényérok, szívószálak, italkeverő pálcikák”) alapján a műanyag bevonattal ellátott papírtényérok is az irányelv hatálya alá tartoznak.

1.8. Léggömb pálcák

Minden nagyságú és vastagságú léggömbtartó pálcára vonatkozik a SUP irányelv? Léggömbtartó állványokra, lufi virág klipszekre (műanyag alkatrész több léggömb egymáshoz való rögzítéséhez), lufi gyűrűkre (gyűrű alakú léggömbrogzító elem léggömbkapuk készítéséhez) is vonatkozik a SUP irányelv?

A SUP irányelv, illetve a 301/2021. (VI.1.) Korm. rendelet forgalomba hozatali tiltást a léggömbökhöz rögzített pálcákra és azok rögzítő szerkezetére határoz meg. Az útmutató 4.8. fejezete nyújt segítséget a léggömbökkel és léggömbtartó pálcákkal kapcsolatos szabályozás alkalmazásához.

Az útmutató 4.8.3. fejezetének szemléltető példái alapján a léggömbtartó állványok nem tartoznak a forgalomba hozatali korlátozás alá, tekintettel arra, hogy többször használhatóak. A lufi gyűrű szintén nem tartozik a tiltó rendelkezések hatálya alá, amennyiben azokat nem a léggömbtartó pálcák rögzítő elemeként (hanem pl. lufi oszlopok, kapuk rögzítő elemeként) használják fel. Így a lufi virág klipsz esetében is, amennyiben az nem a léggömböt a pálcához rögzítő szerkezet, úgy forgalomba hozatala nem tiltott.

Továbbá fontos megjegyezni, hogy a SUP irányelv léggömbpálcákra vonatkozó forgalomba

hozatali tiltása alól kivételt képeznek az ipari vagy más foglalkozásszerű felhasználásra szánt, léggömbökhöz rögzítendő és azokat tartó pálcák, valamint a fogyasztók számára nem értékesített alkalmazások, beleértve a léggömböt a pálcához rögzítő szerkezetet is. Az útmutató 4.8. fejezete segítséget nyújt a figyelembe veendő szempontokkal annak eldöntésére, hogy mely alkalmazások nem tartoznak az irányelv hatálya alá.

1.9. Ablakos papírtasak

1.9.1. Az ablakos papírtasakok forgalomba hozatala is tiltott 2021. július 1-től?

A 301/2021 Korm. rendelet fogalom meghatározása szerint a műanyag hordtasak: „olyan műanyagból készült, fogófüllel ellátott vagy fogófül nélküli hordtasak, amelyet az áruk vagy termékek értékesítési pontján biztosítanak a fogyasztók részére”. Így a definíció alapján, a részben műanyagot tartalmazó, ablakos papírzacskó nem tartozik a műanyag hordtasakok közé, tekintettel arra, hogy ennek a definíciónak nem része a „teljes egészében vagy részben műanyagból készült” megfogalmazás. A 301/2021 Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése a könnyű műanyag hordtasak forgalomba hozatalára állapít meg tilalmat, erre tekintettel a részben műanyagot tartalmazó ablakos papírzacskó forgalomba hozatalára a tilalom nem terjed ki.

1.9.2. Az ablakos papírtasak is a SUP irányelv hatálya alá tartozik?

Amennyiben a műanyag fólia hagyományos műanyagból (pl. PP, BOPP), vagy biológiailag lebomló műanyagból (pl. PLA) készül, nem mentesül a SUP irányelv hatálya alól, mert a SUP-irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározott műanyag definíciónak megfelel. Az ilyen ablakos papírzacskók a SUP irányelv tekintetében egyszer használatos műanyag terméknek minősülnek, mivel az irányelv 3. cikkének (2) bekezdése kifejezetten egyszer használatos műanyag terméknek minősíti „a részben vagy egészben műanyagból készült terméket...”. Kivételnek egyedül abban az esetben számíthat a papírzacskó, amennyiben a betekintő ablaka kémiaiilag nem módosított természetes polimerből készül.

1.9.3. Mennyi az ablakos papírtasak termékdíjtétele?

A műanyag ablakos papírzacskó termékdíj tételének meghatározásához a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.) és a 301/2021 Korm. rendelet együttes értelmezése szükséges.

A Ktdt. és a 301/2021 Korm. rendelet 2021. július 1. napjától hatályos fogalom meghatározása alapján a műanyag ablakos papírzacskó nem tekinthető műanyag hordtasaknak, így arra a Ktdt. műanyag hordtasakra megállapított díjtételei nem alkalmazandók.

Tekintettel arra, hogy a csomagolószer nem egynemű anyagból áll, hanem műanyagból és papírból, ezért a termékdíjkötelezettség megítélése szempontjából a Ktdt. 27. § (1) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni. Az ablakos papírzacskó műanyag és papír összetevőjét fizikai módon szét lehet választani, ezért a papír tömegére a papír díjtételével (19 Ft/kg), míg a műanyag ablak tömegére a műanyag díjtételével (57 Ft/kg) keletkezik a kötelezettség.

1.10. Tiltott termék összetett csomagolás részeként

Amennyiben a 301/2021 Korm. rendelet 1. sz melléklete szerinti egyszer használatos műanyag termék egy összetett csomagolás részévé válik és így kerül értékesítésre, az már nem a termék első forgalmazásának számít, így a tiltó/korlátozó rendelkezések nem

vonatkoznak rá? Például egy műanyag szívószál esetében az az üdítőitalos dobozra való felhelyezés után a csomagolás részévé válik és így kerül értékesítésre egyben az új termék részeként. A 2021.06.30-án készleten lévő szívószálak felhasználhatók a fenti termék gyártásához, mivel az első forgalmazása már megtörtént amikor az a beszállítótól megvásárlásra került?

A SUP irányelv, és a 301/2021. Korm. rendelet sem határoz meg eltérő szabályokat arra az esetre, ha egy hatálya alá tartozó termék más termék alkotórészeként vagy tartozékként kerül forgalomba hozatalra vagy forgalmazásra. Ebből következően az összetett csomagolások esetében is a 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó termék első alkalommal történő forgalomba hozatalának tilalmát kell figyelembe venni. Amennyiben a szívószál forgalomba hozatala 2021. július 1-jét megelőzően megtörtént, úgy annak további értékesítésére, felhasználásának módjára (önállóan vagy más termék alkotórészeként, tartozékként történő forgalmazására) nem vonatkozik a tiltó rendelkezés. Abban az esetben, ha a szívószálát külföldről szerezte be a más termék részeként azt forgalmazni kívánó gyártó, már nem hozhatja forgalomba más termék részeként sem a szóban forgó szívószálát 2021. július 1-jétől.

II. Kérdések az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) kormányrendelettel kapcsolatban

2.1. Jelölési követelmények

2.1.1. A műanyag bevonattal ellátott papírpoharakat is el kell-e látni jelöléssel?

Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv mellékletének D. részében felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek harmonizált jelölésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2020. december 17-i 2020/2151 Bizottsági végrehajtási rendelet (a továbbiakban: bizottsági végrehajtási rendelet)⁴ IV. melléklete tartalmazza az italpoharak harmonizált jelölési előírásait. A bizottsági végrehajtási rendelet rendelkezik, arról milyen jelöléssel kell ellátni a részben műanyagból készült italpoharakat, ezek nélkül nem kerülhetnek forgalomba a poharak.

2.1.2. Az előre (pl. gyárban) megtöltött italtároló poharakat is el kell-e látni jelöléssel?

A SUP irányelv 7. cikke alapján az italtartó poharak gyártójának a bizottsági végrehajtási rendeletben foglaltak szerinti harmonizált jelölési előírásokat kell teljesíteni. Az útmutató 4-8. táblázata szemléltető példákat tartalmaz az irányelv hatálya alá tartozó italtartó poharakra. A példák alapján elmondható, hogy az előre megtöltött italtartó poharak a SUP irányelv hatálya alá tartoznak, így a bizottsági végrehajtási rendeletben foglaltak szerinti harmonizált jelölési előírásokat e poharak esetében is teljesíteni kell.

2.2. Termékkövetelmények

Italpalackok esetén ki számít a palack forgalomba hozójának?

349/2021. Korm. rendelet és a SUP irányelv gyártó definíciója megegyezik, miszerint gyártónak minősül az egyszer használatos műanyagtermékek, megtöltött egyszer használatos műanyagtermékek vagy műanyagot tartalmazó halászeszközök hivatásszerű gyártója, töltője, értékesítője, távértékesítője vagy importálója, továbbá magyarországi forgalomba hozója.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A02020R2151-20201218>

Tekintettel arra, hogy a SUP irányelv és a 349/2021. Korm. rendelet is a legfeljebb három liter űrtartalmú italpalackokra terjed ki, beleértve a kupakjukat és a fedelüket is, így gyártónak az minősül, aki a kész palackot kupakkal együtt – rendszerint megtöltve – hozza forgalomba (azaz először forgalmazza) Magyarország területén.

2.3. Jelentés

A 349/2021. (VI. 22.) Kormányrendelet 16. § (1) bekezdés szerint a gyártó nyilvántartást vezet az általa tárgyévben forgalomba hozott termékekről. Miként kell értelmezni ehhez kapcsolódóan a származási helyet (belföldi vagy import), egységnyi újrafeldolgozott anyag tartalmát (%), a gyártáshoz felhasznált újrafeldolgozott műanyag hulladékból származó anyag mennyiségét (kg). Ezek a fenti tulajdonságok italpalackok esetében akár éven belül is változhatnak úgy, hogy a termék gyakorlatilag a nyilvántartás szempontjából „egy és ugyanaz”. Emiatt egy ennyire részletes adatkövetés jelentős és felesleges adminisztratív terhet jelentene a vállalkozások számára.

A SUP irányelv 6. cikke (Termékkövetelmények) az EU-tagállamok, a 349/2021. Korm. rendelet 4. Termékkövetelmények 7. §-a a gyártók részére írja elő az egyes műanyag italpalackok minimális másodnyersanyag tartalmát. Az irányelv 9. cikke (Elkülönített gyűjtés) és a kormányrendelet 6. Elkülönített gyűjtés része írja elő az egyes műanyag italpalackok hulladékainak elkülönítetten történő gyűjtését.

Az irányelv 13. cikke (Információs rendszerek és jelentéstétel), valamint a 349/2021. Korm. rendelet 12. Jelentés az Európai Bizottság felé rész szerint, mind a másodnyersanyag tartalomról, mind az elkülönített gyűjtésről Magyarországnak – a célértékek teljesítését bemutatandó – évente jelentést kell tennie a Bizottság részére. A gyártók részére adatszolgáltatási kötelezettség előírására a követelmények teljesítésének ellenőrzése érdekében és az EU felé jelentendő országos adatok összeállítása érdekében volt szükség, amely adatszolgáltatás csak nyilvántartott adatokról kérhető. A gyártók részére előírt adatszolgáltatás célszerűen igyekszik az EU által kért adattartalomhoz igazodni.

A Bizottság a SUP irányelv 14. cikk (4) bekezdése szerint végrehajtási jogszabályokban rögzíti a tagállami adatszolgáltatások konkrét adattartalmát és formátumát. A Bizottság háttér tanulmányt készített, majd a jogszabályalkotás során a tervezeteket nyilvános konzultációra is bocsátja. Mivel a Bizottság – részben az irányelvben előírt határidőkön túl – jelenleg is dolgozik a jogszabályokon, a tagállamoknak a SUP irányelvet úgy kellett 2021. július 3-ig átültetniük, hogy ezeknek a végrehajtási jogszabályoknak csak a tervezete, vagy még az sem volt ismert.

Az elkülönített gyűjtésre vonatkozó határozat nyilvános konzultációra bocsátott tervezete és a nyilvános konzultáció során érkezett észrevételek online elérhetőek⁵. A végrehajtási határozat 2021. október 24-én hatályba lépett⁶. A jogszabály szerint, mint az elkülönített gyűjtési célvetítési alapjáról, jelenteni kell a forgalomba hozott egyszer használatos műanyag italpalackok tömegéről. Amennyiben a belföldön értékesített palackoknak jelentős kivitele, behozatala vagy egyéb EU-n belüli mozgása van – ahogy például Svédországban és Luxembourgbban –, ez a tömeg kiigazítható ezekkel a mozgásokkal, azonban ehhez a gazdasági társaságok által behozott és külön az általuk más tagállamokból beszerzett palackokról is jelenteni kell (végrehajtási határozat II. melléklet 1. táblázat). Itt kell

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13032-Ujrahasznositas-Unios-szabalyok-az-egyszer-hasznalatos-muanyag-palackok-szelektiv-gyujtesere-vonatkozó-adatok-kiszamitasaval-ellenorzesével-es-jelentesével-kapcsolatban_hu

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32021D1752&qid=1634040080742>

megjegyezni, hogy a végrehajtási határozat megalkotásakor ismert határozattervezet még minden esetben, tehát nem csak kiigazítás esetén irányozta elő ezt a jelentési kötelezettséget.

A minimális másodnyersanyag-tartalom, mint eddig uniós szinten nem alkalmazott célérték meghatározásának, nyomon követésének és ellenőrzésének módszertana a Bizottság számára is láthatóan új. A témában a Bizottságnak háttér tanulmányt több más tanácsadóval együtt az Eunomia Ltd. készít, akik eredményeiket még ősszel tervezik nyilvános webinar keretében bemutatni, a kutatásról a cég honlapján található ismertető⁷. A hazai szabályozás gyártói szinten írja elő a másodnyersanyag-tartalmat, ami ezen a szinten az alapvetően a gyártó által összesen forgalomba hozott, érintett egyszer használatos műanyag palack és az azok gyártásához felhasznált újrafeldolgozott műanyag hulladék mennyiségének hányadosaként számítható.

A hazai adatszolgáltatások részletes adattartalma, formátuma és a pontos számítási szabályok, így például a másodnyersanyag-tartalomnál figyelembe vehető műanyag hulladékok köre, a címke és kupak másodnyersanyag tartalmának beszámítása vagy a gyártási folyamat során figyelembe veendő számítási pontok az EU-s végrehajtási határozatok hatályba lépése után alakíthatóak ki. Ugyanez vonatkozik az elkülönített gyűjtésre, ott például a figyelembe vehető hulladékgyűjtési formákra és a hasznosítási folyamatban alkalmazható számítási pontra.

2.4. Promóciós termékek csomagolása

Különböző termékkategóriákban időszakosan átmeneti jelleggel promóciós termékek kerülnek piacra, amelyek ennél fogva nem olyan jellegű csomagolásban vannak, mint a folyamatosan polcokon megtalálható kategória társaik (pl. gabonapehely egyadagos, flexibilis csomagolóanyagú kiszérelésben): Ezekre is vonatkozik a jelentéstételi, valamint a mennyiségcsökkentési kötelezettség?

A SUP irányelv, illetve az azt hazai jogrendbe ültető kormányrendelet sem tesznek különbséget a promóciós és az állandó kínálat részét képező termékek csomagolása közt. Így a készételként történő azonnali fogyasztásra szánt élelmiszerek flexibilis zacskói és fóliái sem képeznek kivételt a 349/2021. Korm. rendelet 13. §-a által előírt figyelemfelkeltő intézkedésekre vonatkozó, és a SUP irányelv kiterjesztett gyártói felelősségről szóló 8. cikkén alapuló rendelkezések alól. Ugyanakkor a példaként említett egyadagos, flexibilis csomagolású gabonapehely az útmutató 4.2.2. fejezete alapján nem tartozik a SUP irányelv hatálya alá, amennyiben az jellemzően tejjel vagy más folyadékkal együtt fogyasztható. Kivételt képezhet az az eset, amennyiben az egyadagos, flexibilis csomagolású gabonapehelyt ugyancsak egyadagos, flexibilis csomagolású tejjel vagy más folyadékkal együtt értékesítik.

2.5. Előre csomagolt poharas termékek

Lehet-e különbséget tenni azon műanyag poharas kiszérelésű termékek között, amelyeket azonosan csomagolnak, de fogyasztásuk eltérő. Pl. egy 150 grammos gyümölcsjoghurt várhatóan egyben kerül elfogyasztásra, míg a 150 grammos tejföl vélhetően nem egy adagként kerül elfogyasztásra. Ez utóbbi tehát már nem tartozna a SUP alá?

A SUP irányelv és a hazai kormányrendelet is egyértelműen meghatározzák, hogy értelmezésükben mi számít ételtároló edénynek: „Ételtároló edények, azaz ételtartók, például dobozok tetővel vagy anélkül, amelyek olyan ételek tárolására szolgálnak, amelyek:

- a) azonnal fogyaszthatók helyben vagy elvitelre,
- b) fogyasztása általában az edényből történik, valamint
- c) készételként fogyaszthatók, azaz további elkészítést, például főzést, forralást vagy

⁷ <https://www.eunomia.co.uk/eunomia-to-explore-options-for-measuring-recycled-content-across-europe/>

melegítést nem igényelnek, beleértve például a gyorsételekhez vagy egyéb készételekhez használt ételtároló edényeket, kivéve az italtárolókat, tányérokat és tasakokat, valamint az ételt tartalmazó csomagolásokat”.

A fenti meghatározás és az útmutató 4-9. táblázata alapján egy 150 grammos gyümölcsjoghurt a SUP irányelv hatálya alá tartozó ételtárolónak minősül (kivéve, ha ivójoghurt). Egy 150 grammos tejföl, amelyet jellemzően nem a pohárból és nem önmagában fogyasztanak, hanem ételek alapanyagaként használnak (és jellemzően több adagot tartalmaz), nem tartozik a SUP irányelv hatálya alá.

2.6. Egyéb konkrét termék esetén, annak meghatározása, hogy a SUP irányelv hatálya alá tartozik-e⁸

Javasolt eljárási mód (az Európai Bíróság értelmezésében):

1. Először szó szerinti értelmezés a törvény szövegét és megfogalmazását vizsgálva (a tagállam nyelvén és angolul is).
2. Másodiknak szisztematikus értelmezés: a törvény szöveggörnyezetére való hivatkozás.
3. Harmadiknak a teleologikus értelmezés, amelyet funkcionális vagy célzatos értelmezésnek is neveznek, azt a módszert jelenti, amellyel a Bíróság a közösségi jog rendelkezéseinek értelmezési folyamatában részt vesz „azt az értelmezést választva, amely a legjobban szolgálja azt a célt, amelyre a rendelkezést alkották”.

További releváns anyagok a SUP irányelv kapcsán:

- Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelően az egyszer használatos műanyagtermékekre vonatkozóan előírt bizottsági iránymutatásokról szóló közlemény (útmutató):
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.216.01.0001.01.HUN&toc=OJ%3AC%3A2021%3A216%3ATOC
- A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelvnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításával és végrehajtásával foglalkozó bizottság üléseinek jegyzőkönyvei:
<https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/committees/C37000/consult?lang=hu>
Az utolsó 3 SUP irányelvvel kapcsolatos ülés jegyzőkönyve:
  - 2021. március 21-ei ülés jegyzőkönyve
<https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/meetings/CMTD%282021%29420/consult?lang=hu>
  - 2021. június 2-ei ülés jegyzőkönyve és a forgalomba hozatali korlátozással kapcsolatos tagállami kérdések megválaszolása:
<https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/meetings/CMTD%282021%29858/consult?lang=hu>
  - A 2021. szeptember 16-ai ülés jegyzőkönyve, online még nem érhető el. Ugyanakkor a megbeszélés főbb pontjai az alábbiak voltak:
    - a SUP útmutatóhoz kapcsolódó kérdések megválaszolása, a hatály alá tartozik-e vagy sem:

⁸A 2021. szeptember 16-ai hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelvnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításával és végrehajtásával foglalkozó bizottsági ülésen elhangzott értelmezés (online jegyzőkönyv jelenleg még nem érhető el).

- ✓ nem tartoznak a SUP irányelv hatálya alá a festékek, tinták, ragasztóanyagok, retenciós anyagok, kötőanyagok és technológiai segédanyagokat, mint polimert tartalmazó egyébként nem műanyag termékek,
- ✓ a hatály alá tartoznak: műanyag bélésű és bevonatú termékek (pl. papírpoharaknál),
- ✓ az egyszer használatos ételtárolóknál (a), (b), (c) pontokon túli kritérium a „valószínű hulladékká válás”,
- ✓ az ételtárolók és italpalackok/tárolók/poharak esetében a kritériumok: tartalom (folyékony v. szilárd, f/kg v. ml/l, forma (kerek, tál vagy palack alakú), fogyasztás módja (iszik vagy eszik, evőeszközzel vagy anélkül),
- ✓ repülőkön az EU-n belüli járatokra az irányelv (és részeként a tiltások) teljes körűen vonatkoznak, EU-n kívüli járatokra a Blue Guide-t kell alkalmazni,
- ✓ vízbázisú (diszperziós) záróréteg (pl. papírpoharaknál műanyag bevonat helyett): az útmutató nem foglalkozik a kérdéssel, a Főigazgatóság a Bizottsághoz és az Európai Vegyianyag-ügynökséghez fordul.